
Strzegowa, Jaskinia Biśnik, gm. Wolbrom, woj. małopolskie

Informator Archeologiczny : badania 34, 14

2000

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

wając trzy skupienia krzemienne. Znaleziono około 1400 wyrobów krzemien-nych wykonanych głównie z bałtyckiego krzemienia narzutowego.

Wyniki badań zostały opublikowane w „Śląskich Sprawozdaniach Archeologicznych”, tom XLIII, Wrocław 2001, s. 485-490.

STRZEGOWA, Jaskinia
Biśnik, gm. Wolbrom,
woj. małopolskie

- obozowiska jaskiniowe ze śladami zasiedlenia od paleolitu środkowe-
go po średniowiecze (XIV w.)

Wykopaliskowe badania archeologiczne, przeprowadzone w sierpniu przez Krzysztofa Cyrka (autor sprawozdania, Instytut Archeologii i Etnologii Uniwersytetu im. Mikołaja Kopernika w Toruniu). Finansowane przez Instytut Archeologii i Etnologii Uniwersytetu im. Mikołaja Kopernika w Toruniu. Dzie-
siąty sezon badań. Przebadano powierzchnię 40 m².

Celem tegorocznych badań była eksploracja najstarszych warstw wyróż-
nionych w sedymentach jaskini (warstwy 18 i 19) w głównej komorze oraz
warstw 14, 15 (złodowacenie Warty) w wykopie pod nawisem skalnym przed
wejściem do komory jaskini.

Warstwy 18 i 19 to różnobarwne gliny pylaste z lekko obtoczonym i nad-
wietrzałym chemicznie gruzem. Pobrane z warstwy 18 próbki kości i zębów
zwierzęcych zostały wydatowane metodą torowo-uranową na około 240 000
lat temu. Jak wynika z badań paleozoologicznych, sedymentacja tej warstwy
przebiegała w klimacie chłodnym i wilgotnym z tendencją do ocieplenia. Wo-
kół rozciągał się krajobraz stepotundry z niewielkimi obszarami zadrzewionymi.
W najbliższej okolicy jaskini istniały ciekły lub zbiorniki wodne. W spągu
warstwy 18. i w stropie 19. znaleziono 32 wyroby krzemienne zgrupowane
w przyotworowej partii jaskini. W skład inwentarza wchodziły ostrza lewa-
luaskie, zgrzebło liściowate, 2 półtylczaki wiórowe, 3 wióry o załuskanych
krawędziach, wióry z mikroretuszem użytkowym, 3 odpadki pararylcowe,
2 fragmenty rdzeni, 3 formy zębato-wnętkowe, odłupki i łuski. Jest to inwen-
tarz z udziałem techniki lewaluaskiej i techniki wiórowej nawiązujący do ar-
tefaktów uzyskanych w roku ubiegłym z górnych partii warstwy 18. Trudno
obecnie rozstrzygnąć, czy są to dwa, czy jeden zespół kultury (w sensie for-
my zasiedlenia). Zwraca uwagę obecność odpadów po zabiegu pararylcowym,
które świadczą o bardzo wczesnych początkach tego zabiegu technicznego.
Podejmując próbę charakterystyki kulturowej wydobytego inwentarza, należy
podkreślić jego formalne podobieństwo do zespołów typu Piekary (głównie ze
względu na obecność wiórów) przy jednoczesnych nawiązaniach do szeroko
pojętego kręgu aszelskiego.

Materiały z dokumentacja z badań są przechowywane w Instytucie Arche-
ologii i Etnologii Uniwersytetu im. Mikołaja Kopernika w Toruniu.

Badania będą kontynuowane.

Szadek, st. 3, gm. Blizanów,
woj. wielkopolskie

patrz: środkowa, młodsza i późna epoka brązu

SZYNYCH, st. 13, gm.
Grudziądz, woj. kujawsko-
pomorskie, AZP 31-44/28

- krzemienice kultury świderskiej z okresu schyłkowego paleolitu
- krzemienica z okresu mezolitu
- osada kultury pucharów lejkowatych
- ślady osadnicze kultury ceramiki sznurowej
- ślady osadnicze z wczesnej epoki brązu
- osada kultury pomorskiej
- osada kultury oksywskiej
- ślady osadnicze z wczesnego i późnego średniowiecza
- osada z czasów nowożytnych

Stanowisko 13 w Szynychu zostało odkryte w trakcie badań powierzch-
niowych jesienią 1996 r. W tym samym czasie przeprowadzono badania sonda-